

Deel 4.1.1. Risicopreventie Protocol biologische agentia

Doel

Het veilig en verantwoord omgaan in wasserijen met wasgoed uit de gezondheidszorg om gezondheidsrisico's door blootstelling aan biologische agentia en andere mogelijk besmettelijke stoffen te voorkomen.

Mogelijke risico's en blootstellingsroutes

De bron van besmetting vormt het wasgoed. De belangrijkste risicogroepen zijn medewerkers van de vuilsorteerafdeling en (in beperktere mate) de chauffeurs die wasgoed ophalen. De meest relevante biologische agentia waartegen maatregelen moeten worden opgenomen, zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Agens	Ziekte/effect	Wijze van besmetting
Hepatitis B-virus	Hepatitis B	contact met bloed via wond
Hepatitis C-virus	Hepatitis C	contact met bloed via wond
HIV	Aids	contact met bloed via wond
Shigella spp	Shigellose	faecaal-oraal
Salmonella spp. en typhi	Salmonellose	contact met besmet vlees en eieren (bij wasgoed uit keukens) via mond
Staphylococcus aureus (MRSA)	koorts, misselijkheid, braken, diarree	inhalatie van aërosolen (bij verminderde weerstand van de werknemer) via mond

Het grootste risico van besmetting is met name aanwezig door prikaccidenten. Dit geldt voor Hepatitis en voor HIV. Hiervoor is een apart protocol en meldingsformulier ontwikkeld.

Classificatie risico's

Naar aanleiding van de wetgeving op het gebied van de biologische agentia is er vanuit de Nederlandse Vereniging voor Veiligheidskunde (NVVK) en de Nederlandse Vereniging van Arbeidshygiëne (NVvA) een methodiek ontwikkeld voor het inventariseren en evalueren van risico's met betrekking tot biologische agentia in de gezondheidszorg. De methodiek is vervolgens toegepast op de wasserijbranche (RIEBA-methodiek; risico-inventarisatie en –evaluatie biologische agentia). Bij de methodiek wordt gekeken naar het marktsegment gezondheidszorg, de soort biologische agentia, de frequentie van voorkomen, het handelingsrisico (of kans op verspreiding) en de klasse waaronder het micro-organisme valt. Dit leidt tot een risico-inschaling.

Tabel: Risicobeoordeling wasserijbranche volgens RIEBA-methodiek

Marktsegment	Soort biologische agentia	Frequentie	Handelingsrisico	Risicogetal	Risico-inschaling
Gezondheidszorg	Hepatitis B	Soms	Enig	20	klasse 2
	Hepatitis C	Soms	Enig		
	Salmonella spp	Soms	Enig	8	klasse 1
	Shigella spp	Soms	Enig	8	klasse 1
	Staphylococcus aureus	Soms	Enig	8	klasse 1
	Salmonella typhi	Soms	Enig	20	klasse 2
	HIV	Soms	Enig		

Organisatorische aspecten

In dit protocol staat omschreven welke specifieke risico's er zijn. Indien zich op de werkplek of in ruimten bijzondere omstandigheden voordoen, worden deze genoteerd en geëvalueerd. Voor de bijzondere omstandigheid wordt een meldingsformulier ingevuld. Het management beoordeelt of de bijzondere omstandigheid opgenomen dient te worden in dit protocol en in de RI&E.

Dit protocol wordt opgesteld naar aanleiding van de "Vragenlijst klanten Inventarisatie gezondheidsschadelijke stoffen" en naar aanleiding van de stand der wetenschap. In de RI&E wordt verwezen naar de diverse te hanteren protocollen. De RI&E en de protocollen per klantgroep dienen als basis voor het informatiebulletin voor medewerkers.

Persoonlijke aspecten

Personeel dient door de werkgever te worden gewezen op de volgende persoonlijke hygiëne-eisen:

- Zorg voor kortgeknipte en schone nagels. Kunstnagels kunnen een bron van besmetting gaan vormen en zijn daarom niet toegestaan. Lang haar wordt opgestoken of bijeengehouden gedragen.
- Draag geen ringen, armbanden of polshorloges tijdens de werkzaamheden.
- Niet eten, drinken of roken op de werkplekken.
- Open wondjes aan de handen of huidbeschadigingen afdekken met een niet vochtdoorlatende pleister.
- Ofwel was de handen na de werkzaamheden met water en gewone (vloeibare) zeep, ofwel desinfecteer de handen met handalcohol. Voor een goede werking van het desinfectans moeten de handen eerst goed droog zijn.

Waszakken

Het risico-niveau hoort te worden vermeld op de gebruikte waszakken. Hiermee wordt bij de klant al geselecteerd op mogelijke risico's. N.B. Bij klasse 3 en wellicht ook klasse 2 wordt het gebruik van tweezijdig te openen reusable waszakken voorzien van een waterdichte coating een reële mogelijkheid. Deze reusable waszak ontvouwt zichzelf tijdens het wasproces.

Een andere mogelijkheid om risico's te bestrijden is het gebruiken van een wateroplosbare waszak die rechtstreeks de wastunnel of wasmachine in gaat en vervolgens oplost in het wasproces.

Persoonlijke beschermingsmiddelen

- Draag dienst- of werkkleding (eventueel over de eigen kleding).
- Draag werkschoeisel. Schoenen, klompen en laarzen moeten van goed te reinigen materiaal zijn. Bij zichtbare verontreiniging moet het schoeisel worden schoongemaakt.
- Draag vinyl-werkhandschoenen met katoenen binnenzijde.
- Draag beschermende kleding indien kans bestaat op direct contact met biologische agentia (bijvoorbeeld bij spatten). Vervang beschermende kleding in geval van verontreiniging.
- Draag een beschermende bril indien kans bestaat op spatten.
- Draag een mondmasker (type FFP3) indien kans bestaat op spatten en bij het behandelen van als besmet bestempeld wasgoed (bijvoorbeeld wasgoed in rode zakken). Het masker na gebruik weggooien.

Genoemde middelen staan op volgorde van risicopreventie. Een mondmasker bijvoorbeeld zal alleen bij klasse 3 en mogelijk klasse 2 nodig zijn in het kader van risicopreventie.

Bijzondere omstandigheden

Het risico van besmetting is met name aanwezig bij prikaccidenten. Hiervoor is een specifiek veiligheidsprotocol en een meldingsformulier aanwezig.

Indien zich op de werkplek of in ruimten andere bijzondere omstandigheden voordoen, worden deze genoteerd en geëvalueerd. Voor de bijzondere omstandigheid wordt een meldingsformulier ingevuld.